

af vanartede Børn, de forøgede Udgifter til Alderdomsforsørgelse, Sygekasser, Hjælpekasser og Arbejdsløsheds-kasser, uden at man i de 9—10 Aar, hvori disse Love ere gennemførte, har skaffet Statskassen synderlig større Indtægter — man har faaet noget forhøjede Portotakster og noget forhøjede Jernbanetakster, men ikke til et større Beløb. Man kan derfor sige sig selv, at naar der saa kommer en Nedgangsperiode som den, der har været i de senere Aar, og som vi endnu staa i, maa der komme et Øjeblik, hvor Statens Indtægter ikke slaa til, hvor Udgifterne blive for store, hvor Forretningslivet standser eller ihvert Fald hemmes i sin Udvikling, og der vil opstaa saadanne Tilstande som de, der ere i Øjeblikket.

Men spørger man, hvem der har Skyld i, at dette er saaledes, skal jeg være den sidste til at kaste Ansvar et fra det ene Parti til det andet. Jeg synes, at den rene, nøgne Sandhed er den, at vi ere alle medskyldige, alle Partier i Rigsdagen, i Folketinget og Landstinget, og Regeringerne med, alle have Medansvar for den Lovgivning, der er ført, og Medansvar for, at vi ikke i Tide have sørget for forøgede Indtægter i Statskassen til Dækning af de store Udgifter, som de af mig nævnte Love have medført for Statskassen. Dette Ting har ogsaa sit Ansvar, alle Partier, Højre som Venstre, Radikale som Socialdemokrater, ingen kan unddrage sig sit Ansvar i denne Sag. Men netop fordi vi alle ere ansvarlige, synes jeg, at vi som gode danske Borgere skulle støtte hverandre og hjælpe hverandre til at komme ud over denne vanskelige Situation og komme til Balance mellem Statens Indtægter og dens Udgifter. Det skyldte vi vort Land og vort Folk. Derfor gør det mig ondt, naar jeg mærker, at man fra forskellige Sider kun har Kritik, men ingen Anvisning paa Udveje ud af den finansielle Misere, hvori vi i dette Øjeblik staa. — Der er talt om Besparelser. Det er lettere at tale om Besparelser end at gennemføre dem. Jeg mener ogsaa, at baade Regering og Rigsdag i Fællesskab maa gennemføre i Statsstyrelsen en fornuftig Sparsommelighed. Jeg har den Tro, at den Kommission, der er nedsat med det Formaal for Øje at paapege, hvilke Besparelser der uden Fare for Samfundslivets materielle og aandelige Udvikling kan ske, vil komme til et Resultat, der er bedre end det, som det ærede 1ste Medlem for 2den Kreds (Bramsen) i Gaar antydede. For Resten maa jeg gøre den lille Be-

mærkning overfor det ærede Medlem, at han, da han i Gaar talte om Besparelse, nævnede, at man her i Landet burde komme ind paa at bygge Lokomotiver i Stedet for at købe dem i Udlandet; men det kan jo ikke være for at skaffe Besparelse til Stedet, thi det er en Kendsgerning, at Lokomotiver kunne føres billigere ind fra Udlandet, end de kunne tilvejrbringendes her i Landet. For øvrigt har jo dette Ting ogsaa sit Medansvar for, at vi fik en Skolelovgivning, hvorigennem man i ikke ringe Grad frister den opvoksende Slægt til at søge ind i Statens Tjeneste. Der blev fra flere Sider i Gaar talt stærke Ord mod den om sig gribende Funktionarisme. Vi have faaet indrettet en Mellemskole, der har faaet en Udvikling, som ingen havde tænkt sig, en Udvikling, som fører til, at store Masser af den opvoksende Slægt søge gennem Mellemskoleeksamen eller Præliminæreksamen at gøre sig værdige, ikke til at gaa ud i det borgerlige Samfund, ikke til med større Dygtighed end deres Fædre at indtage Stillinger som Haandværkere eller næringsdrivende, men for i saa stor Udstrækning som muligt at kunne faa Adgang til statslønnede Stillinger. Der er ingen Minister, uden at han maa erkende, at han næsten daglig plages af Ansøgere og Ansøgerees Forældre, der ønske, at deres Børn maa komme ind i statslønnede Stillinger. Hvis de endda saa vare tilfredse, naar de kom derind, saa vilde det forsone noget. Men en sørgelig Kendsgerning er det, at saa snart de komme ind i statslønnede Stillinger, saa smittes de af en Misfornøjelse og Utilfredshed, som er i høj Grad beklagelig. Dette Ting har selvfølgelig ogsaa sin Lod og Del i de store Lønningslove. Blandt de store Udgiftslove, som ere vedtagne i de senere Aar, er der Lønningslove, der foraarsage en forøget Udgift for Statskassen paa ca. 10 Mill. Kr. Det frister selvfølgelig ogsaa Folk til i yderligere Grad at søge at blive Statsfunktionærer.

Da dette Ministerium traadte til forrige Sommer, laa der, foruden adskillige andre Opgaver, to nærliggende Opgaver, som Ministeriet maatte søge at løse. Den første var loyalt at udføre de Forsvarslove, der ere vedtagne, og hvorom Kampen stod den 20. Maj forrige Aar, idet en tidligere Regering ved en Opløsning søgte at faa Tilslutning i Befolkningen til at omkalfatre disse Love. Befolkningen gav ikke Tilslutning til disse Forsøg, det maatte derfor være den nye Regerings